

въ Ромѣнія и въ Сърбія. Въ тѣхъ едни поддръжяха: „че трѣба по-напредъ да се образуватъ и да се подигнатъ възстанія противъ свѣтската турска власть: за да се освободи бѣлгарскія народъ отъ нея;“ а други поддръжяха: „че Бѣлгаритѣ трѣба по-напредъ да се трудятъ да си отварятъ по възможности по-много училища, и да се просвѣтятъ и образуватъ до колкото ще имъ бѣди възможно; и да бѣдатъ увѣренни: че само по тоя начинъ тѣ ще могатъ по-лесно да се освободятъ отъ турското владичество и пр.“ Никому впрочемъ не идѣше на умъ-тъ: че доро се намиратъ Бѣлгаритѣ подъ задушителнія натискъ на Гръцката Патриаршія и на гръцкитѣ Владици, всичко ще бѣди напраздно сторено, и всичко ще бѣди оцетено . . . Напротивъ, мнозина отъ тѣе въ странство живущи Бѣлгари сж увѣрявали и сж убѣждавали: „че ако Бѣлгарскія народъ се присѣдини съ възстанническитѣ предначертанія на гръцката Патриаршія и на гръцкитѣ Владици (преди освобожденіето на Гърція), то и онъ ще да сполучи да се освободи отъ турското иго.“ А за да се увѣрятъ Бѣлгаритѣ въ тѣя и въ такивато увѣренія и убѣжденія, прогласило се бѣше наврѣдъ: „че православнитѣ Християни въ турската Имперія трѣба да възстанатъ противъ турската власть за Вѣрата си“; и спорядъ това и въ времето на вече проектиранното възстаніе на Гърцитѣ въ 1820 година, много Бѣлгари даже и нѣкои Търновци, бѣхъ зели дѣятелно участие въ това проектирано възстаніе, както и въ онова на 1836 г. подъ общото названіе „за Вѣра,“ (за това, нѣ по-горѣ разказахми). Онѣ обаче родолюбиви Бѣлгари, които живѣяха въ тогавашнята турска Имперія, и опитно сжзнаваха дѣйствиелното мжно положеніе на Бѣлгарскія народъ: бѣхъ дошли до заключеніе: „че доро Бѣлгаритѣ не се освободятъ отъ духовната власть на гръцката Патриаршія, отъ гръцкитѣ Владици, и отъ заразата на безмѣрната имъ любовь и обичъ къмъ гръцката народность, къмъ гръцкія языкъ и въобще къмъ всичко що е гръцко, до тогава не ще имъ бѣди възможно ни да се освободятъ отъ турскія яремъ, ни да се просвѣтятъ и образу-